

Siječanj – visoke temperature za sezonu i prikladni uvjeti za zimski sjetvu otpornih usjeva na hladnoću

Автор(и): Растителна заштита

Дата: 03.01.2023 Брой: 1/2023

U siječnju će agrometeorološki uvjeti biti određeni temperaturama iznad klimatskih normi i oborinama oko i ispod mjesečne norme.

Iznadnormalne temperature krajem prosinca produžile su vegetacijske procese jesenski posijanih usjeva u istočnim i južnim regijama zemlje. Početkom siječnja predviđaju se više temperature od uobičajenih za godišnje doba, s prosječnim dnevnim vrijednostima u obradivim područjima iznad biološkog minimuma potrebnog za vegetaciju ozimih žitarica.

Tijekom razdoblja uočiti će se različiti stadiji rasta pšenice i ječma. Zbog produžene jesenske suše i posljedično nepovoljnih uvjeta za sjetvu i razvoj jesenskih usjeva, samo mali dio sjetvenih površina u Dunavskoj ravnici u Bazovcu, Novacheneu i Nikolaevu, kao i na nekim lokacijama u Južnoj Bugarskoj – Kazanlaku, Plovdivu i Pazardžiku – nalazi se u fazi busanja. U većini obradivih područja zemlje prevladava faza trećeg lista. Predviđa se pad temperatura i zaustavljanje vegetacijskih procesa u pšenici krajem razdoblja.

Velika je vjerojatnost da će neuobičajeno toplo vrijeme na početku zime izazvati prerani, nepoželjni razvoj kod koštičavog voća, što bi dovelo do smanjenja njihove otpornosti na zimu.

Za razdoblje se predviđa suho vrijeme bez značajnijih oborina, a uvjeti će omogućiti izvođenje duboke orbe i fitosanitarnih mjera u višegodišnjim nasadima. Razdoblje je pogodno za zimsku sjetvu nekih hladnoće otpornih kultura – luka, peršina, graška, boba.

Pad temperatura i zaustavljanje vegetacijskih procesa poljoprivrednih kultura koje prezimljuju očekuje se tijekom druge polovice prve dekade.

Većinu dana druge i treće dekade, predviđene prosječne dnevne temperature bit će u granicama koje će održavati ozime žitarice u stanju mirovanja. Iznimke su ponovno moguće kod jesenski posijanih usjeva u južnim regijama zemlje.

U siječnju će jesenski posijani usjevi prezimiti u različitim fenološkim fazama. Prevladavat će ozime žitarice u fazi trećeg lista. U fazi busanja, koja je prikladna faza za prezimljavanje, nalaze se sjetvene površine pšenice na nekim lokacijama u Dunavskoj ravnici (agrometeorološke postaje: Bazovets, Novachene, Nikolaevo). Kao rezultat jesenske suše, dio ozimih žitarica nalazi se u početnoj fazi razvoja – nicanje i 1–2 lista. Ove sjetvene površine nisu dobro otvrdnule i bit će najosjetljivije na niske negativne temperature u siječnju.

U siječnju će predviđene minimalne temperature, do minus 12°C, u uvjetima bez snježnog pokrivača i uz dulje trajanje, biti kritične za ozime žitarice koje nisu uspjele obusati tijekom svoje jesenske vegetacije.

Očekivane oborine tijekom mjeseca povećat će rezerve vlage u tlu u sloju od 100 cm. Na početku zime, rezerve vlage u tlu u sloju od 50 cm u jesenski posijanim usjevima u većini obradivih područja iznose iznad 85% poljskog vodnog kapaciteta (PVK). Iznimke se uočavaju na nekim lokacijama u krajnjim južnim regijama (agrometeorološke postaje Haskovo, Sliven, Lyubimets), gdje je razina rezervi vlage u tlu neuobičajeno niska za godišnje doba – ispod 65% PVK-a.

U siječnju će povoljniji uvjeti za obavljanje obrade tla i zimskog rezidbe u vinogradima i voćnjacima nastupiti tijekom prve i većine dana treće dekade.

Izvor: NIMH